

Hørings svar til endringer i avfallsforskriftens kap. 17 om håndtering av mineralavfall

Norsk Bergindustri er bransjeforening for den norske mineralnæringen. Næringen omsatte i 2023 for 13,6 milliarder kroner og sysselsatte 4.400 ansatte, ifølge statistikk fra Direktoratet for mineralforvaltning.

Vi antar at det er en glipp at Norsk Bergindustri ikke har blitt invitert til å komme med høringssvar til endringsforslagene i avfallsforskriften.

Hvilke problem ønsker man å løse?

Ut fra høringsdokumentet har vi problemer med å se hvilket reelt problem direktoratet ønsker å løse med forskriftsendringen. Vi er ikke kjent med at avrenning fra pukkverk i Norge er et stort problem i dag. Vi forstår heller hvordan en avfallshåndteringsplan skal løse utfordringer med avrenning fra pukkverk.

Det er derimot en utfordring at forskriftsendringen vil pålegge pukk- og grusindustrien nye og økte kostnader, i en tid der bransjen opplever lave og fallende marginer, grunnet generelt økte kostnader som ikke kan tas ut i markedet.

Derfor savner vi i høringssvaret en vurdering om behovet for forskriftsendringer.

Utover dette merker også pukkverkene fallende etterspørsel grunnet nedgangen i bygg- og anleggssektoren. Denne nedgangen skyldes høye byggekostnader og generelt høye kostnader i samfunnet.

Vi stiller oss derfor undrende til kostnadsestimatet i vedlegg 4 til høringen. Direktoratet estimerer at det vil gå med ett ukesverk til utarbeidelse av avfallsplan. Vi mener estimatet ikke tar inn over seg de reelle kostnadene industrien vil få ved økt konsulentbruk, evt saksbehandlingsgebyrer og internt administrativt arbeid.

Vi vil derfor be direktoratet foreta en ny vurdering av om forskriftsendringen virkelig løser et reelt problem, og nytteeffekten av dette sett opp mot økte kostnader og fallende lønnsomhet i bransjen.

Likhet for loven

Pukkverk som skal ta ut masser over 10.000 m³ må i henhold til mineralloven søke konsesjon fra Direktoratet for mineralforvaltning.

Dersom Miljødirektoratet finner det riktig å endre forskriften, mener vi det er viktig av kravet om avfallshåndteringsplan også gjelder de som foretar uttak under konsesjonsgrense, for å sikre likere rammevilkår for alle næringsaktørene.

Utfordrende saksbehandling

Pukkverk må også ha tillatelse til å ta imot masser som skal deponeres, og selskapene må ha

tillatelse etter forurensningsloven. Forvaltningen av dette regelverk, er i dag delegert til statsforvalteren.

Medlemsbedriftene har over tid ytret bekymring over svært lange saksbehandlingstiden hos enkelte statsforvalterembeter.

De forteller at enkelte statsforvalterembeter til stadig varsler om forsinkelser i saksbehandling, begrunnet med kapasitetsutfordringer. Nedenfor følger et eksempel på hvordan et medlemmer opplever kontakten med statsforvalter:

- Tiltakshaver sender søknad om tillatelse til å ta imot masser.
- Bedriften etterspør svar på søknad etter 6 uker.
- Statsforvalter svarer at kapasitetsutfordringer gjør at de ikke kan åpne saken før om estimert 6-8 uker.
- Når fristen nærmer seg, kommer nytt varsel om forsinkelse.
- Når saken endelig er åpnet, kommer det krav om ytterligere dokumentasjon før saksbehandling kan fortsette. Det settes korte frister til når oppdatert informasjon må ettersendes.
- Tiltakshaver ettersender mer dokumentasjon.
- Etter noen måneder kommer krav om ytterligere dokumentasjon. Nok en gang med kort frist til ettersendelse av dokumenter.
- Etter at dette er sendt inn tar det gjerne ett år eller to før saken er ferdigbehandlet.

Hos andre statsforvalterembeter har man bedre rutiner knyttet til forberedelse til saksbehandling. Hos Statsforvalteren i Innlandet, for eksempel, har man et eget og godt malverk for hva som kreves av dokumentasjon for å behandle en tillatelse. Dette er tids- og kostnadsbesparende både for saksbehandler og søker.

For å sikre en likere saksbehandling foreslår vi at godkjenning av avfallshåndteringsplan gjøres av Miljødirektoratet og ikke delegeres til statsforvalteren.

Bedre veilederfunksjon

Dersom statsforvalteren likevel får ansvaret for å godkjenne avfallshåndteringsplaner, mener vi det er viktig at det lages en tydelig veileder for de som skal utarbeide og godkjenne avfallshåndteringsplan. Dette vil, slik vi ser det, forenkle saksbehandling og redusere administrative kostnader for statsforvalteren og for tiltakshaver.

I henvendelser våre medlemmer får fra offentlige forvaltning, settes det tidsfrister for blant annet innsending av dokumentasjon eller frist på klage på vedtak. Vi mener det også er naturlig at statsforvalter i dette tilfelle også bør ha en tidsfrist for saksbehandling av avfallsplan.

Det bør også vurderes om pukkverk som har lang erfaring med å håndtere mineraler, og som har gode rutiner for dette kun skal levere en forenklet plan, slik at saksbehandlere i større grad kan bruke tid til å veilede og saksbehandle planer fra nye og nyere aktører.

Med vennlig hilsen

Norsk Bergindustri

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Anita Hall". The signature is written in a cursive, flowing style.

Anita Helene Hall

Generalsekretær